

ชื่อเรื่อง	ประสิทธิภาพของสารสกัดหยาบจากใบขี้เหล็กต่อการยับยั้งเชื้อรา <i>Fusarium</i> sp. และ <i>Lasiodiplodia theobromae</i> สาเหตุโรคข้าวเหนียวของกล้วย
ผู้แต่ง	อัจฉรา ฉัตรแก้ว อภริณี อุทัยรัตนกิจ ธิดิมา วงษ์ชิริ และ ผ่องเพ็ญ จิตอารีย์รัตน์
ที่มา	วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร ปีที่ 40 ฉบับที่ 3 (พิเศษ). หน้า 33-36. 2552.
คำสำคัญ	ใบขี้เหล็ก; <i>Fusarium</i> sp.; <i>L. theobromae</i>

บทคัดย่อ

กล้วยหอมทองเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ แต่ปัญหาที่สำคัญในระหว่างการขนส่งและเก็บรักษาคือ การเน่าเสียที่ข้าวเหนียวที่เกิดจากการเข้าทำลายของเชื้อรา *Fusarium* sp. และ *Lasiodiplodia theobromae* ดังนั้นในศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของสารสกัดหยาบจากใบขี้เหล็กในการควบคุมการเจริญของเชื้อรา *Fusarium* sp. และ *L. theobromae* เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมโรคหลังการเก็บเกี่ยวของกล้วยหอมทอง โดยการเลี้ยงเส้นใยและสปอร์เชื้อราบนอาหาร Potato dextrose agar (PDA) ที่ผสมสารสกัดหยาบจากใบขี้เหล็กที่ความเข้มข้น 0 (ชุดควบคุม) 500 1,000 5,000 และ 10,000 mg/L พบว่าที่ความเข้มข้น 10,000 mg/L ไม่สามารถยับยั้งการเจริญของเส้นใยเชื้อราทั้งสองชนิดนี้ได้ ในขณะที่ที่ความเข้มข้น 10,000 mg/L สามารถยับยั้งการงอกของสปอร์เชื้อรา *Fusarium* sp. และ *L. theobromae* ได้เท่ากับ 100% และ 64.36% ตามลำดับ จากผลการทดลองนี้แสดงให้เห็นว่าสารสกัดหยาบจากใบขี้เหล็กที่ความเข้มข้น 10,000 mg/L มีประสิทธิภาพในการยับยั้งการงอกของสปอร์เชื้อราทั้งสองชนิดได้ แต่ไม่สามารถยับยั้งการเจริญของเส้นใยเชื้อราได้ ดังนั้นหากจะนำสารสกัดหยาบจากใบขี้เหล็กไปใช้ในการควบคุมโรคข้าวเหนียวของกล้วย ควรใช้ก่อนที่จะมีการเข้าทำลายของเชื้อราทั้งสองชนิดนี้